

Европейски съюз

Европейски фонд за интеграция на граждани на трети страни

Министерство на труда и социалната политика на Република България

ПОДКРЕПА ЗА АКТИВНО ВКЛЮЧВАНЕ НА ИМИГРАНТИТЕ В БЪЛГАРСКОТО ОБЩЕСТВО

ОПИТЪТ НА ИСПАНИЯ

ЦЕНТЪР ЗА
МОДЕРНИЗИРАНЕ
НА ПОЛИТИКИ

Схема за безвъзмездна финансова помощ: BG EIF 2007/01 „Интегрирана схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за реализиране на дейности, целящи внедряване в практиката на „Общите основни принципи (ООП) на политика за интеграция на имигранти в ЕС“, създаване на методология за напредъка, изграждане на капацитет за реализация на тези дейности”

Годишна програма 2007

Компонент 4: „Подкрепа на анализи и изследвания в областта на политиката по интеграция, както и на събиране на данни”

Характеристика на миграционните общности

Броя на мигрантите: 1990 г. - 277 000
2008 г. - над 5 000 000 (13% от населението)

Миграционни потоци:

юг – север (мигранти от „третия свят”)
изток – запад (мигранти от Централна и Източна Европа)

Най-големи групи: румънската, мароканската, еквадорската, колумбийската, британската, германската, френската.
52,2% от родените в друга държава хора са мъже, а 47,8% жени.
12,2 % са били в страната от над 15 години.

Основните мотиви за миграция:

- по-добро качество на живот;
- по-добра работа
- семейни причини.

59 % от имигрантите имат завършено средно образование, над 20% са с по-високо.

Регионалното разпределение на чуждестранното население: предпочитание към земеделските райони покрай Средиземно море (Барселона, Валенсия, Мадрид и островите).

Преобладаваща заетост: в сферите строителство, хотелиерство и ресторантьорство, домакинска работа, търговия на дребно, услугите и селското стопанство.

Историческо развитие на миграцията

- ❑ В периода емигрират 1850 – 1950 г. близо 3.5 милиона испанци, основно сезонни работници. До 1930 г. главната дестинация са Южна и Северна Америка;
- ❑ края на 50-те: над 75 % от испанците мигрират в Северна Европа, след 1970 г. се превръща в страна, приемаща чуждестранни работници, главно от Северна Африка и Латинска Америка, както и заможни пенсионери от страни - членки на ЕС;
- ❑ средата на 80-те: чувствително увеличение на чуждестранното население благодарение на икономическия растеж, високия процент на чуждестранните инвестиции; туризма и парите, които работещите в чужбина испанци, изпращат обратно въщи и членството в Европейския съюз (1986 г.).
- ❑ 1975 - 1985 – умерен миграционен поток от 2,2% годишно.
- ❑ 2008, процентът на имигрантите от ЕС достига 40% след приемането на Румъния и България в Съюза. Значителен брой португалски имигранти.
- ❑ Испания не е привлекателна страната за търсещите убежище. В сравнение с други европейски страни, броят на търсещите убежище остава на ниски нива.

Основни институции, ангажирани с имиграционната политика

Националното правителство - основната отговорност по отношение разработването и прилагането на интеграционните програми в държавата. "Национален план за социална интеграция на имигрантите", основан на развитието на активна политика за преодоляване на причините за имиграция чрез сътрудничество за развитие, опознаване на миграционните потоци с цел прилагане на политиките за по-ефективна интеграция и задълбочаване на социалната интеграция.

Министерството на вътрешните работи (*Правителствената делегация на външните работи и имиграцията*) – анализ на обема и характеристиките на миграцията; разработване на предложения за управление на миграционните потоци и интеграцията на чуждестранни лица; координация на действията на регионалните офиси на правителство по въпроси, отнасящи се до чужденците, имиграцията и правото на убежище.

Основни институции, ангажирани с имиграционната политика

Министерството на труда и социалните въпроси (*Държавен департамент по въпросите на имиграцията и емиграцията*) - правното регулиране на миграцията, контрол на миграционните потоци, имигрантите и пазара на труда, институционалните органи регулиращи миграционната политика и т.н.; социалната интеграция на мигрантите, бежанците и разселените лица. Преименувано на *Министерство на труда и имиграцията* през 2008 г.

Регионалните правителства - управлението на миграционните потоци на регионално ниво и националната координация. Позиция *Регионален министър* с ресор "мигранти и гражданство", Валенсия за засилване на координацията и прилагането на регионалните политики в областта на миграцията и интеграцията от различни гледни точки: образование, заетост, здравната система, жилища, и т.н. *Постоянен съвет по миграцията в Андалусия* като част от Всеобхватния план за имиграцията в Андалусия (2006-2009).

Основни НПО, ангажирани с интеграцията на имигрантите

Фондация “Център за изследвания на социалната интеграция на имигрантите и образование” (CeIMigra) - занимава се с имигранти от всякакви националности, най-вече техните образователни проблеми. Цели социалното включване на имигрантите и създаване на силно чувство на солидарност между хората от различни култури. CeIMigra е място за диалог и създаване на толерантно и мултикултурно общество.

“Мадрид - Отворена врата”(Madrid puerta abierta) - дейностите и са насочени основно към най – уязвимите групи от имигранти: децата, младежта, и жените. Основната цел на Асоциацията е да насърчава социалната интеграция, пряко или чрез сътрудничество с публичните администрации, предприятия, асоциации и други публични институции и частни социални програми.

Основни НПО, ангажирани с интеграцията на имигрантите

Испанска Католическа Комисия по Въпросите на Миграцията (АССЕМ) - предоставя помощ и подслон на бежанците и имигрантите в Испания. В нейните цели е заложено насърчаването на интеграцията и равните права и задължения на всички хора, независимо от техния произход, пол, раса, религия или социална група.

Асоциацията на мароканските работници имигранти в Испания (АТІМЕ) - създадена по инициатива на група от марокански имигранти в Испания за защита на техните права. АТІМЕ разработва проекти за интеграция на марокански имигранти в Испания, наред с други програми като жилищно настаняване, образование и култура.

Стратегии за интеграция

- ❑ Закон за правата и свободите на чужденците в Испания - първият закон на Испания относно се до имигрантите(1985 г): контрола на имигрантите, които вече са се установи в страната. Имигрантите са разглеждани преди всичко, като работници, които изискват регулиране от Министерството на труда;
- ❑ Закон за правата и свободите на чужденците в Испания и тяхната интеграция (1998 г.) - ключова промяна в миграционното законодателство - изважда на дневен ред въпросите за интеграцията на мигрантите. Приет и влиза в сила през януари 2000 г. Отличава се с широк политически консенсус по въпросите на интеграцията и политическите и социални права, включително на гражданите на трети страни. Отбелязва преход от политики, насочени към контрол на имиграционните потоци към политики, които адресират интеграцията. Разглежда имиграцията като постоянно явление и задава политически и административни инструменти, с които институциите да го регулират.

Програми за интеграция

Трудово квотната система: отговор на краткосрочните и дългосрочни липси на пазара на труда в сфери с недостиг на работници - граждани на Испания или граждани на страни от ЕС. Фокус върху привличането на квалифицирани работници и бизнесмени, които да създават свои фирми на територията на Испания.

Двустранни споразумения за управление на легални миграционни потоци: със страните, които имат големи общности в страната като Колумбия, Еквадор, Доминиканската Република, Мароко, Румъния. Предвиждат се преговори за подобни споразумения с Перу, Ел Салвадор, Филипините и Мексико. Възможност за спонсориране на предприятия и институции, които извършват курсове за обучение в страните на произход.

Система за управление на сезонната и временна миграция: решения за набирането на сезонни работници за селското стопанство. Позволява набирането на чуждестранни работници още в техните страни. Улеснява допълнително назначенията на тези, които спазват правилата и се прибират в страната си на произход при изтичането на договорите. През 2006 г. е създаден постоянен орган, който да я координира на централно и местно ниво.

Стратегически план за Гражданство и интеграция 2007-2010: укрепване на социалното сближаване чрез политика за равенство на възможностите и равенство на правата и задълженията. Основните принципи на плана са равенство, гражданство и мултикултурализъм.

Добри практики

- ❑ **Планът ГРЕКО на Министерството на вътрешните работи на Испания** - разглежда всички аспекти на управление на имиграцията в четири ключови области: 1) Координиран проект на имиграцията като желано явление за Испания; 2) Интеграцията на чуждестранни жители и техните семейства като активни участници в развитието на Испания; 3) Регламентирано допускане на имигранти, за да се гарантира мирното съвместно съществуване в рамките на испанското общество; 4) Управление на схемата за подслон на бежанците и разселените лица.
- ❑ **Програма за Регулиране на работниците-мигранти без документи в Испания 2005** - цялостен подход за посрещане на незаконната миграция и включва процес на регуларизация на чуждестранните работници без документи. Регулирането се отнася само за статута на работниците, а не за децата и съпрузите им, за студенти, както и за самонаети лица.
- ❑ **Pagesos Solidaris (Фондация „Солидарност за фермерите“)** - участва в социално–икономическото развитие на селските общности и осигурява подкрепа за разработване на организационни структури. Насърчава сътрудничеството между селските общности и укрепване на връзките между земеделските производители в различните страни чрез подкрепа на справедливата търговия и справедливи търговски отношения. Осигурява подкрепа и помощ на работници-мигранти; насърчава активното участие на жените в обществения, културен, икономически и политически проекти, особено в селските райони.